

TANTÁRGYI ADATLAP

A KORRUPCIÓ GAZDASÁG- ÉS PÉNZÜGYTANA

BMEGT30V102

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

A KORRUPCIÓ GAZDASÁG- ÉS PÉNZÜGYTANA

Azonosító

BMEGT30V102

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt   egyetemi docens   gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek   Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa KT 2018.06.27. számú határozatával, érvényes 2018. szeptember 1-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A korrupció nem valami végzetlenül a társadalomra telepedett, és kezelhetetlen baj, félni tőle akkor kell, ha gazdasági és társadalmi törvényszerűségeit nem ismerjük. A korrupció ui. tünet, mely egy adott társadalom, társadalmi csoport szociológiai, gazdasági, és morális állapotát tükrözi. Korrupciós színvonalából a gazdaság színvonalára következtethetünk. Tantárgyunk célja, hogy a hallgatók vegyék észre: a korrupciót nem szerencsés morális problémává degradálni. Amennyiben pusztán kriminalisztikai és jogi eszközökkel lépnek fel ellene, bumeránghatásaként, transzparencia paradoxont idéznek elő. Hatékonyabb megelőzni, és visszaszorítani a korrupcióra készítő körülményeket. Kurzusunk célja, hogy a hallgatósággal megismertessük a korrupció természetét, makro- és mikro-gazdaságtanát, feltárásának pénzügyi és ellenőrzési ismereteit.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a korrupciókutatás speciális, multidiszciplináris természetét.
2. Ismeri a korrupcióban érdekelt korrupt szereplők érdek és értékrendszerét, és az általuk formálódó ún. „korrupciós kultúrát.”
3. Tisztában van vele, hogy összetett társadalmi, gazdasági jelenségről van szó, melynek ugyanúgy van szociológiai, történelmi, kulturális, etikai, kriminológiai tartalma, miként mikro- és makro-gazdasági és pénzügyi következménye.
4. Tisztában van vele, hogy a kriminális jelenségként korrupció (melyet a hatályos jogszabályok nevesítenek,) mellett vannak nem kriminálisan korrupt (tehát a hatályos jog szerint nem tiltott, de korrupt) cselekmények is, ismeri ezeket, és el tud igazodni közöttük.
5. Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, hogy a korrupciót be tudja azonosítani, nevével tudja nevezni, elkülönítve egyéb gazdasági természetű vétségektől.
6. Ismeri a korrupciót vizsgáló teszteket, statisztikus, illetve GDP-arányos méréseket
7. Ismeri felderítésének, beazonosításának gazdasági, pénzügyi, pénzügyi-ellenőrzéstani módjait.
8. Belátja, hogy a korrupció ellen fel lehet venni a „harcot”, de sokkal hatékonyabb a megelőzése, a korrupcióra készítő körülmények kiiktatása, illetve feloldása.
9. Tisztában van vele, hogy pusztán csak kriminális eszközök fokozásával (büntetési tételek szigorításával, és rendőri eszközökkel) paradox módon nem csökkenthető a korrupció érzékelhető mértéke.

Képesség

1. Képes felismerni korrupcióérzékeny helyzeteket, és közöttük eligazodni.
2. Képes formalizálni a vizsgált jelenséget, a matematikai és formális logika eszközeivel hatékonyan és gyorsan képes nevével nevezni a korrupciós esetet, elkülönítve a nem korrupt, de vétkes egyebektől.
3. Rendelkezik azokkal a képességekkel, hogy a korrupciós eseteket ne keverje össze egyéb gazdasági vétség-ekkel (pl. csalás, sikkasztás, hűtlen kezelés), melyek nem korrupt természetűek.
4. Képes a környezete számára ún. integritás-programokat kialakítani, illetve kezelni, a transzparens (átlátható) gazdasági- és köz-viszonyok kialakítása érdekében.
5. Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, melyek segítségével képes meghatározni a korrupció (a korrupt gazdasági és közviszonyok) mikro- és makrogazdasági következményeit, adott esetben pénzben is kifejezhető következményeit.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Törekszik a korrupciónak az államháztartásra és közpénzügyekre gyakorolt teherterhelését csökkenteni, javaslataival segíteni a gazdasági szereplőket.

Önállóság és felelősség

1. Kellő felelősséggel, és tudással rendelkezik ahhoz, hogy felelős döntéshelyzetbe kerülve korrekten kezeljen korrupció által veszélyeztetett helyzetet.
2. Javaslatakat képes megfogalmazni környezete integritásszintjének növelése, valamint a korrupcióra készítő körülmények feloldása érdekében.
3. Felelősséget érez az üzleti-, gazdasági- és közélet tisztasága tárgyában.

Oktatásmódszertan

Frontális előadások, frontálisan bemutatott számítási gyakorlatok és problémamegoldások.

Tanulástámogató anyagok

- Ákos Endre et. al. (2004): A Számvevőszéki ellenőrzés szakmai szabályai. ÁSZ – Módszertani Kiadványok. Állami Számvevőszék. (<https://www.asz.hu/storage/files/files/%C3%96sszes%20jelent%C3%A9s/2015/15027j000.pdf?download=true>)
- Balogh Péter – Szántó Zoltán (2018): Az integritás koncepciója és mérése. Magyar Tudomány. 4.
- Báger Gusztáv – Kovács Árpád (2005): Korrupció és számvevőszéki ellenőrzés lehetőségei. Fejlesztés és Finan-szírozás. 3.
- Gombár Csaba – Hankiss Elemér – Lengyel László (szerk.)(1998) Írások a korrupcióról. HELIKON - KORRI-DOR POLITIKAI KUTATÁSOK KÖZPONTJA
- Huff Endre Béla (2011): Etikai kontroll, az államháztartás és közpénzügyek tervezésében, vitelében, ellenőrzésében. NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ 244-278. o.
- Huff Endre Béla (2013): A korrupció háromszereplős modellje. Büntetőjogi Szemle. 1-2.
- (<http://ujbtk.hu/huff-endre-bela-phd-a-korrupcio-haromszereplos-logikai-modellje/>)

- Huff Endre Béla (2015): Korrupció, avagy a transzparencia paradoxona. *Economica* 4/1. 17-27. o. (<http://gk.uni-pae.hu/downloadmanager/download/nohtml/1/id/4000043>)
- Kornai János (1980): A hiány. KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ
- Kovács Árpád (2003): Pénzügyi ellenőrzés változó erőterben. PERFEKT KÖNYVKIADÓ
- Lambsdorff, J.G. (2000): Wie last sich Korruption messen? Der Korruptionsindex von Transparency International. SPRINGER FACHMEDIEN
- Lambsdorff, J.G. (2007): The Institutional Economics of Corruption and Reform. Theory, Evidence and Policy. CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS
- Kornai János (1980): A hiány. KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ
- Pulay Gyula (2017): Miért (lehet) eredményes eszköz a szervezeti integritás a korrupciós megelőzésre? Köz-gazdaság. Augusztus
- Sebestyén Tibor (2005): Korrupciós trendek a magyar és nemzetközi adatok tükrében. Polgári Szemle. 3-4

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy összegző írásbeli teljesítményértékelés (házi dolgozat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (házi dolgozat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja egy, a szorgalmi időszakban beadandó, 7-15 oldal terjedelmű házi dolgozat formájában, a témaválasztáshoz kapcsolódó feltételeket és az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- összegző tanulmányi teljesítményértékelés (házi dolgozat): 100%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85–90
Jó	72,5–85
Közepes	65–72,5
Elégséges	50–65
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

A szorgalmi időszak végéig beadandó házi dolgozat a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz.) rendelkezései szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzat (TJSz.) által előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható, legkésőbb a pótlási időszak végéig.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14×2=28
félévközi készülés a kontakt órákra	14×1=14
házi dolgozat elkészítése	18
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll.

- 1 Definíciós, ontológiai problémák: Korrupció beazonosításának szakmai szintű nehézségei; Multidiszciplináris megközelítés
- 2 A korrupciókutatás különlegessége: Diagnosztikus módszertan; formális- és szimbolikus-logika módszere; kvantitatív és kvalitatív módszerek; A korrupciókutatás elmélete
- 3 Az un. „korrupciós kultúra” természete: Korrupt magatartásformák feltérképezése; Kommunikációs technikák; Kriminális- és nem-kriminális korrupt szövetség
- 4 A korrupció gazdaságtana /1. Felmérése: Szocialista- és versengő kapitalista hiánymodellek; Korrupciós fertőzöttség mérése, a Transparency International Lambsdorff féle statisztikus módszerével (CPI); A korrupciós fertőzöttség feltérképezése; A korrupció makro- és mikro-gazdaságtana; A versengés mérése (ICI)
- 5 A korrupció gazdaságtana /2. Feltárása (leleplezése): Gazdasági-, jogi-, politikai modellek; Mikro- és makro-gazdaság ellenőrzéstana; A korrupciós ellenőrzés intézményrendszere; Integritás, avagy transzparens társadalom. ; Transzparencia paradoxon
- 6 A korrupció gazdaságtana /3. Megelőzés: Prevenció, Korrupció és szocializáció, Integritás mértékének mérése az integritás indexel (IPI)
- 7 Összefoglalás

További oktatók

Dr. Huff Endre főiskolai docens hebke@freemail.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlapot a Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.